דיעזעס בלאטט ערשיינט דריימאל וואכענטלעך אונד קאסטעט זאממט „פרייטאג-ביילאגע“ נור:
נאנצ-יעהריג 8 גולדען, האלב-יעהריג 4 גולדען, פיערטעל-יעהריג 2 גולדען.

Neue Jüdische Pester Zeitung.

נייע יידישע פעסטער צייטונג

דיעזעס בלאטט ערשיינט דריימאל וואכענטלעך
מונטאג, מיטוואך אונד פרייטאג
אונד קאסטעט
פיר עסערעניר-אונגארן
נאנציעהריג . . . 8 גולדען ע. וו.
האלביעהריג . . . 4 גולדען ע. וו.
פיערטעליעהריג . . 2 גולדען ע. וו.
פיר איינלאנד
נאנציעהריג 10 גולד. ר. ר. ע. וו.
האלביעהריג 5 גולד. ר. ר. ע. וו.
פיערטעליעהריג 2 גולד. 50 קר. ר. ר. ע. וו.

Budapest, den 10. Feber 1886. פעסט, מיטטוואך, ה' אדר ראשון ה'תרמ"ו. דריטטער יאהרגאנג Nr. 18,

פאליטישע איבערזיכט.

— I. דיי אינגארישע ריישסראט. —

נאך איטמער האבנסט דיא שפעציאל-רעבאט-טע איבער דיא באריכטע דעם קולטוס-מיניסטערס איבערין אבשיוס נישט ערריכטן. פון עטשען יעהר דיא דעפאליריגן, אין גאסטר אנצאהל נעהמלן רעדען פיר אונס אויף דאס נערוינסטע אנ-טערעסטע נישט. אין ווירד דא באלד איבער דיא מעטעל- אונד דאס שולען נישטפעסט באלד ווע-דיי דיא אנצאהלאלטעטע. באלד שוק דער רעגירונג דעם אונגארישען פאלאמענט. דער האלב מאנאט דער קלוב פון פארדרעטע דער אינסרס דיסקוטירן. דאס דער רעגירונג פארווירפט עטמאנט, אלס אלגעמיינע ער-הבונג נעמען דיא טרקישע ערטראגס פון שיינע פיר דיא אללערגאנסטען מאנט בעפאר-רשישעהרנד, וואס דיי פאליטישע פרינדשאפטען צווישען גריכענלאנד אונד דער טרקיא צור פאלגע האב-בען מעטע. דיא טרקיא האט איהרע טרופפען אן דער גריכישען גרענ-צע וועזענטליך פערשטארקט.

פערשיעדענע נייאנקייטען.

* (אללערהאנסטע נאסטע) איס ווען ווירד עבען בעריכטעט: זיינע מאיעס-טאט בעגינסט זיך אם נאכסטען זאמסטאג, א

4000 מעשערצענטנער פערקיפס אונד טיס 6 נולדן 10 קר׳ ביז 6 נולדן 30 קר׳. בעצאהלט.

נ ע ר ס מ ע ן. מוסטער־וואארע וואורדן טיס 5 נולד׳ — קר׳ ביז 5 נולדן 20 קר׳, מעסטערע פארשען וואורדן טיס 28 נולד׳ 30 קר׳ ביז 5 נולד׳ 60 קר׳, מישטערל־בעפעסט אם 6 נולד׳ — קר׳ ביז 6 נולד׳ 40 קר׳, פיינע אלאצ־וואארע אם 7 נולד׳ 40 קר׳ ביז 8 נולד׳ — קר׳, דאנקשאגונגען ביז 8 נולד׳ 20 קר׳ בעצאהלט. דער נומאמעסטע וואכנס־אומזאטץ בעשרות 5000 מעשערצענטער.

ה א פ ע ן. ביא מאפעטער קיפלופס וואורדן 3000 מעשערצענטער אם 5 נולד׳ 85 קר׳ ביז 6 נולד׳ קר׳, בעקאנשוד־האפער אם 6 נולד׳ — קר׳ ביז 6 נולד׳ 40 קר׳, פריזאם אם 6 נולד׳ 70 קר׳ ביז 6 נולד׳ 5 קר׳ פערקיפס.

ק ו ק ו ר ו ן. ביא אינעם אומזאטץ אם 4000 מעשערצענטער בעצאהלטע אם נוטש אלטע וואארע אם 5 נולד׳ 55 קר׳ ביז 5 נולד׳ 60 קר׳. נייער קוקורוין וויזד טיס 5 נולד׳ 10 קר׳ ביז 5 נולד׳ 25 קר׳ נעקיפס.

ר ע ס ם. עס וואורדן 2000 מעשערצענטער קאהל־רעסם צו 10 נולד׳ 10 קר׳ ביז 10 נולד׳ 40 קר׳ פערקיפס. פער אינטס־פעסטכער ליפערבאר וואורדע צו 11 נולד׳ אונד צו 11 נולד׳ 12 קר׳ נשלאססען.

ר י ב א ל. עס וואורדן 500 מעשערצענטער צו 29 נולד׳ 50 קר׳ פערקיפס.

ר ע ס ם־ק ו ב ן. וואורדן 1600 מעשערצענטער טיס 5 נולד׳ 25 קר׳ צו באהן נעקיפס.

ש ט ר י מ ס. אן האפסטאנד 24 נולד׳ — קר׳, אן נאפסטסטן 24 נולד׳ 47 קר׳, אן קאנטנענטן 25 נולד׳ 25 קר׳. — ס ר ע ס ה ע ש־ש י ר י מ ס אם 27 נולד׳ 75 קר׳ ביז 28 נולד׳ — קר׳ פער 10.000 לימפי פרעצנס.

ק ל ע ו א מ ע ן. אונגארישער לוזעגגער אם 40 ביז 41 נולד׳, פיינער וואארע אם 42 ביז 45 נולד׳. — ר א ה מ ק ל ע ן. נייגינגע וואארע אם 45 ביז 46 נולד׳ עס. סערע וואארע אם 50 ביז 51 נולד׳.

ק ר ע נ ג. נעלדשערטע וואארע וויזד צו 22 ביז 23 נולד׳ 50 קר׳ בעצאהלט.

ו א כ ט. אים צווייטער האנד וויזד ראזענוער טיס 135 נולד׳ נעקיפס. צישפרינג מאנעלן נאך איסטער.

צ ו ו ע ש ק ע ן. מאן בעצאהלט: נאסטיגע 90 ביז 95 שטיקע אם 13 נולד׳ 16 קר׳ ביז 13 נולד׳ 20 קר׳, 100 שטיקע צו 12 נולד׳ 65 קר׳ ביז 12 נולד׳ 72 קר׳.

ל ע ק ו ו א ר. סלאוואניער פיינע וואורדע צו 12 נולד׳ 50 קר׳ פערקיפס. פיר נייגינגע וואארע דינר קיינע קיפסר.

ק נ א פ ע ר ן. פיינע אונגארישע וואורדן אם 12 נולד׳ ביז 12 נולד׳ 50 קר׳, מישטעל אם 6 ביז 7 נולד׳, פערקיפס.

א נ ש ל י ס ס (הלב). קינד־אנשליסס וויזד טיס 35 ביז 36 נולד׳ נעקיפס.

ש י ש ל ע ר־ל י י ס אין 31 נולד׳ ביז 32 נולד׳.

פ ע ס ט ע ל א ע ו ס. קנם אמעריקאנישעס 23 נולד׳ 75 קר׳ אים נאפטן, אונד אם 24 נולד׳ — קר׳ אין אינ־צעלנגן באריללס פער 100 קולאגר׳.

ו י י נ ש ט י י ן. מישטעל־וואארע אם 58 ביז 62 נולד׳, האב־נאארינע אם 80 ביז 81 נולד׳.

נ י ס ס ע. אונגארישע נוטש וואארע וויזד טיס 16 נולד׳ ביז 16 נולד׳ 56 קר׳ בעצאהלט.

מ א ס ר י ק א. מראאפארישע האפסיטאא אאן 48 ביז 52 נולד׳, פריזאם אם 38 ביז 40 נולד׳, מעקנוקא אם 26 ביז 28 נולד׳, מעצאיא אם 13 ביז 14 נולד׳, שאפען אם 46 ביז 48 נולד׳ פער מעטערצענטנער.

ה ו ל ז נ ר. ס ר ב. דיא נעדרינקטע שטיפטונג דויערט אאן. זייט אונזערעם לעטצטען בריעפסט אינזם קיינע פריי־מראנדירונגז צו פעיצינגן.

ו ו ר ק ש ו פ ע ן. נאנזע נעשאאפטע לעבענד אם 5 נולד׳ 20 קר׳ ביז 6 נולד׳ — קר׳, נעשלאפטע אם 4 נולד׳ 70 קר׳ ביז 5 נולד׳ 80 קר׳, מאנעיע לעבענד אם 3 נולד׳ — קר׳ ביז 3 נולד׳ 30 קר׳, עטפען נעשאפטע אם 2 נולד׳ 30 קר׳ ביז 2 נולד׳ 50 קר׳, מאנעיע אם — נולד׳ 80 קר׳ ביז — נולד׳ 90 קר׳, הענדעל אם 80 קר׳ ביז 1 נולד׳ 40 קר׳, אינדיאנע אם 5 נולד׳ — קר׳ ביז 5 נולד׳ 20 קר׳, אללעס פער מאאר. א י י ר־ט ר א ק ע נ ע 32 שטיק קאלק, אייער 36 שטיק פער 1 נולד׳. — בישטער פיינע אם 78 נולד׳ ביז 80 נולד׳, אקזקונדע אם 60 נולד׳ ביז 65 נולד׳, דינשטבאנע אם 80 אם 85 נולד׳, שוויבעל אם 6 נולד׳, — קר׳ ביז 6 נולד׳ 50 קר׳, קאבלעזוף אם 23 ביז 24 נולד׳, ערבאסטל אאן 2 נולד׳ ביז 2 נולד׳ 30 קרייצער. פער נולד׳אאם.

ק ל ע נ ג א ל־ו א א ר ע ן. צוקער, האפס. גאנז אם 37 נולד׳ ביז 38 נולד׳ 25 קר׳, מעליסע אם 36 נולד׳ ביז 37 נולד׳ 50 קר׳ ווייסל־צוקער צו 39 נולד׳, מיילע אם 35 נולד׳ ביז 35 נולד׳ 50 קר׳. — קאנוס וויינ 53 נולד׳, עגלב אם 9 נולד׳. בעסטע: שיגל אם 18 נולד׳ ביז 185 נולד׳, נאפאלאנע אם 180 נולד׳ ביז 190 נולד׳, מעטעל. באהנע אם 155 נולד׳ ביז 160 נולד׳, קלייגאהנע אם 140 נולד׳ ביז 145 נולד׳; דיא בריז אם 115 נולד׳ ביז 120 נולד׳, עגלב אם 95 נולד׳ ביז 100 נולד׳. — קאסא אם 93 נולד׳, — פעסטער סינגאאפע אם 129 נולד׳ באאמאוויא אם 116 נולד׳. — סיגעם אם 67 נולד׳. — ואפאאן אם 64 נולד׳. — מארבעלן 115 נולד׳. — טולבאאנינגן 50 ביז 52 נולד׳, קא. לאבע 15 אונ׳. הייגינע אם אנגאנן אאנגען אם 32 נולד׳, אין האלבע אונד פריעטעל אאנגען אם 33 נולד׳.

בריעפע דער רעדאקציאן.

להרב הנדזל וכו׳ וכו׳ בקיק ש.ב׳ ב׳: מאוד מאוד סלא בענינו הדבר! אם גם האנית לא באה לידינו, הלא השבנו על הקאבשע כיד ה׳ הטובה עלינו! ובענין הנוגע, גם אחינו נקיא: כמה עקובא יוסף איבא בשוקא, וחזל. — להמוסלן מיזה מ׳ ר׳ ב׳ ב׳: הלא ראה, כי עשינו כרצונו, אחרי שא״א להעשיר האמת על סכומה! — הערין ה׳ ר׳ אן אי׳ (ביא נאסיר־אדנא): ווענן דיא בים קושטס. מיינסטער איינע פאראשטעללונג מאכען, האט דער ר״ג־שען בעעזיקע דיא אנשטעללונג איינעם איינגענן באפעלקונג. פיהרטיס נינס מאגליך, ווירד מאן איינען דען אינשלוס אן אין בענאכבארטשס מאפרשקן. אם נעדינג נעשאפאפסן. — הערין ש׳ ק׳ אין פ׳: דאס וויבטשנסטע האבען ווירד בעריטס נעב אכט. אללעס אביריגע וואר בעריטס אם ש. ישיווק. וואגו אביגרעדיס אינגערע צאנקעריינג אאר דיא נאפטע אפשנטלטקריס עערדן! וויסאמבע אויס, דאס דיא מ״ר. טהאראקטען נוטיגנס האבען! — הערין ר׳ ר׳ אן פ׳: דער

„נייע יידישע פעסטער צייטונג" אלע צישריפטען, ענדונגען אונד בעשטעל־לונגען, זאמטע פרענומעראציאנס־גלדער פיר דיא „נייע יידישע פעסטער צייטונג" זינד צו אדרעסירען אן:

מאריץ בוריאן אין בודא־פעסט.

Moritz Burian in Budapest.

דיעזע אויסגאבע אדרעססט נעגענס אללקאסטען, אונד איינע אינזע נעגענערע בעצייכנונג אונזאפארט.

לאטטא־צייטונג אאם 6. פעברר 1886.

ווייען	44	42	11	2	46
טעמעשווארר	33	49	33	82	55
נ ר א ץ	74	83	46	25	22

אללע צישריפטען, ענדונגען אונד בעשטעל־לונגען, זאמטע פרענומעראציאנס־גלדער פיר דיא „נייע יידישע פעסטער צייטונג" זינד צו אדרעסירען אן:

מאריץ בוריאן אין בודא־פעסט.

Moritz Burian in Budapest.

דיעזע אויסגאבע אדרעססט נעגענס אללקאסטען, אונד איינע אינזע נעגענערע בעצייכנונג אונזאפארט.

דיא ר״ג־אנזייגע פון אמעריקא: מ׳ אהרענשטיין.

שערענא ראזענבוים־יאזעף לאווי בעלגרעד

עמפפעהלען זיך אלס פעראלבטע.

פרוכט־ אונד מעהל־פריי־טאבעללע.

וויינצען (נייטרע)	פוראלאגע פר׳ הקטאליטר	100 קילאגראמם	פרוכטע	פוראלאגע פר׳ הקטאליטר	100 קילאגראמם
נארד־אונגארישער	77	7.65	קאן	72	7.0
	77	7.70	נידסטר מאלץ	62	6.4
	77	7.85	פ׳ פוסטער	60	5,70
	79	7.90	האפער	39	4.1
	79	8.05	הוקורין בנאטאר	75	5.5
	81	—.—	אונגרן	73	5,20
		—.—	הייזע		4.60
	75	—.—			
פעסטער־נארן	76	7.90		פער הערבסט	—
	76	8.—	וויצען	פריה־ראהר	7.93
	77	8.05	קוטורוין	מיטא־יוני	5.48
	78	8.05		פריה־ראהר	—
	79	8.15		יוני־יולי	—
	80	8.25	נעגעסטע האפער	פער הערבסט	—
	81	8.30		פריה־ראהר	6.48
		—.—		רשפ	—
	75	—.—			
פרוים	76	8.—			
	77	8.10			
	78	8.05			
	79	8.15			
	80	8.25			
	81	8.35			
		—.—			
הייפענגרער	75	8.40			
	76	—.—			
	77	8.—			
	78	8.10			
	79	8.05			
	80	8.15			
	81	8.25			
		8.35			
		8.40			
		—.—			

עס פ־אמט זיך ידאך, וואס געשעהען וואר־ען, ווענן מאן דזיעקס רובלאוע ווייב ניט ערוויסט! — דיא אנט־עמפעטונג ווערדן דיא נראסע ראטהמעל גע־ווהרט האבען, אום אללעד וועלט צו פערקונדיג, דאס ווערד אין קרעסטאב־מארכען פערשוואונדען, דיא אונד דאס נור דיא יודען דיעביא דיא אנדע קולונהייט אין כרעסטאב־מארכען! דאס דאס נאשט ווייס־דער גלייכזאם דיא „פיאה, אאר דער מכה" נעווגס־דעט! יהי שמו מברך!

* (מארגענבלאט שאבלינסקי — טאדט) אים קראקוי ווערד פ־אטען־טזעס שטעלענאדרס: „דער אין דעם טרוירענגן פ־אעעסטע דער אפטיליע משה רטיטער בע־קאנגטע מארגעלל שטאבלינסקי איט הייטע אין דער אנטשערזיכונגס־האפ־אז לונגעלידען גע־שאבען!" — אונזערע לעזער דירפען זיך נאך ע־ראינערן, דאס דער האב־בלאדע שטאב־לינסקי, אין וואר, דער סן ערסטען פערהאר־אים־נעזאגט, דיא מאנד פ־אאנזסקא מנ־יך, אונ־טער מטהטלאס דעם יידישען עהנ־אאאר־ען רט־טע, ד־מאדדעט אין האבען! שאפטע האטטע דערזעלבע דיעזע אינזאמע צייטונגסקעצעאגען, איבער דיא בעשולדיגונגען, דאס דאס נעיריכט דערייס־מאל דאס מארדס־אורטהייל בעשפ־אבען, וועלכעס יעדאך אאם אבערסטען נערינטס־האפע אממער פערצעללט וואר־דן! נון איזט אי־נער דער הויפ־אגנשולדיגונגען נששאבען, איך מערדערע צייגען, דיא טהיילס פיר, טהיילס נע־נען דיא אנגעלאגאנזען איכזנאזס האטטען, זנד משטעלרעווערק אייגען דעם לעבען נעשעדיגן, אונד נאך אומטער מס דאס בעדיריג־ען־טהיל עהנ־אאאר רטיטער אין אונטערזוכונגס־האפ־שאבטען! וואנן ווערד דיעזע שקאנדאל־פ־אאעס, דער בעבען אין אונבערעכטע אין אין, ווא האס טיטאן־עפלאהר־בלוט־בלבול" עס וואר, שאין אין עגדע נעהמען? עס איזט דאכט בעקלאגענסווערטה, ווענן איך אין דער עפטערגיטיגען רייכסראטהפע אינע אינשולדיגע ווערן־באטהאלטע אינע אינשולדיגע ווערן־אאמילע פיר נכטס אונד ווערדע־נכטס אים קרקער צו גרונדע גנעהמן זאלן! ווער קאנגען דא נור צו דעם „מתיר אסורים־האפ־פען, דאס באלד דיא אינשולד דעם אינגעקע־רקע־טען יידישען עהנ־אאאר־ען אין דען טאג קאממען ווערד!

* (דאס נעזעטץ נעגען דיא פא־לען) וואר־דע אין דער עפטערגיטיגען וזשצונג דעם פ־יטשען לאנדטאגס אינגעגב־אאט. בי סמארק וויגטס דיא בעזולדיגונג פאאן 100 מילליאגען פ־אאנק, אים עגנע יטשען קאלאנסטען צו אינטערשטצען, וועלכע זיך איזיף פ־יטש־אאלטשע נעביעטע אנ־זעדעלן וואלן.

* (איינע זאציאליסטען־רעוואל לוציאן) איזט אאר־עגסטערן אין לאנדאן אויסגע־בראכען, דיא אויף עגסטערן נאך נכט נאכזן אונ־טערדריקט וואר. עס וואורדען צאהלרייכע געשאפטע נעיעדערגעבען, אויסגערוטען אונד אויסגעבלעזערט.

* (איבער דאס לייכענבעגאנ־נס קאללין) מעלדען דיא וויעגער בלאט־טער: אויסער דען מטגלדערדען דען פאאשאנדדע דער וויינגער אויראלטשטען נעמיינדע, ערשטענגען מטערדע מטגלדערדע דער הערדען־הויזעס, וואר־נונגער אויך באראן קאנגסווארטער: פערנער דער פ־אזזידענט דעס רייכס־אאהטעס עבפסט צאהלרייכען אבגעדרעגעטען, דיא אאר־טהען אזזיזר. דער אויגאבט אללע־זאכ־ען וואורדע אין אין־אאבטס אין דען דעפ־אבלד־גע־אאהרען, וזא דר־יעללינגע דעס פערבל־בענגען אינען זעהר־וואהרסן אבזיך וזרדעטעגע. דיא וזטטוזזע דעס פערבלדערטען עדהעלט אין אאמטס־ליכען מיטטעגס אונד אדדערען האבגעשעללטען פערזאלטסקיטען קאנדאלענצ־(פ־אאס). צו־שי־פטען.

* (בית אברהם.) אונטער דיעזעס טי־טעל בעאבזכטיגט הרבני המופלג, החכם השלם וכ"ו מיה אברהם ראפאפארט נ"י מקק באר־סעלדר ע"ה. אין זעהר וועכטאללעס „סב־" צו פ־אאפגעגלסיכן. דיעזעס „סב־" וועלכעס מיט זעהר־וואהרסן „הכסמות" מאאזנ ונדולי. דורכנ נ"י פערזעהנען, איזט וזרקליך מלא יראת ה', חכמה ודעת אל כל נדותיו. דא אזט דאס אאמזסקריפט (כתב יד) פאר־געלעגען, איבערצוגעבן ווער אונס איך פ־עזאנ־לוך פאאן דער אונגעוואהנליכען וויכטיגקייט אונד דער לאבענסזיטטען מעגרעניץ דיעזעס, נאך יעדער ריכטונג הין טרעפלליכן ווערקס. דער ווידרזעץ פערפאססער בעקונדעט אינע אונגעוואהר־ליכע בעלעזונגסריכטע נכט בלאס אויך דעם בעבעטע דעס תלמוד אונד דעס אללגעמיינען אבבזגיטען שי־פטסבוהנס, זאנדערן אויך אין דעם פערלד דער „חכמת ישראל" בבלל אונד דער יידישען לטטעראטור אין אינסבזאנדערהייט, אין דיעזען ווערקע ווערדן דיא דען בעסטען קוועללען נאכגעווייזען, דאס דעס יודען וואהדל דיא „ליעבע צום פאטערלאנד", אלס אויך דיא „ליעבע צו דיינען בעבען־מענשען, אדגע קאנ־פעסיאנעללען אינטערעסיר־טען, זיא זי אלס רעלי־גיאזזס נעבאבע איינגעשאפ־פט וואורדע! גלייכצייטיג דערזעלבע דער פאפ־אאסטס אללע אנגרייפפע דער אונס־בעגיטטען אויף דען „תלמוד" אונד דאס יידישע שרייבטהום מיט פערלער בעשיק־לייכטען אונד נאכאסס שארפזנזע, דאס ערשיינען דיעזעס ווערקס קאנן דאהער אלס „קדוש השם" בעטראכטעט ווערדען, דא דער פערדיענסטאללע

* (איין אדנבוואשענער פרינץ), אום בע־ריכטען ווירד נעמאלדעט: דער קאנפ־ריץ לעגטע זעהר נראבעס בעווטסה אויף דיא ערצעהונג זיינער קינדער. פאן דעם נרונדואטצע דורכדרונגען, דאס מאן בייא קינדערן אין בעזטאנד צו זזלשטן דאס נעווישטע צייגל עررייכט, אם זזמ דער דורך קולונהייט צו ווערקען. נינטסט קאם דער אלטע ערצעהער דעס פ־אהרינגען פ־יינצען צוס קראנ־פ־יינצען אינד פ־הרטע קלאנג דאדבער, דאסס דאס יונגע קינד דעס אבגעגעבען זיך דאס נעזוכט נכט וואשען לאסס! דער קראנפ־פרינץ ערוויזדערטע לא־בעלנד: „לאססט־דן אונגעוואשען! בלייבען; אך ווערדע שאן דאס נאטהיג פ־פ־יינגן, דאס עס אנדערס ווירד! — דאך אן דער לאבסטען שטונדע מא־כט זיא מיט דעס קינדע דען נעווארלגען שפא־צירגאנג!" — נון איזט עס אין בערלין אינגעפ־הרט, דאס דיא מלוכא־יישען וואכטען בייס פאפ־אבערע־הען מיט דעס קלייגסטען קינדע דער קאיזערליכען פאמיליע „אלטשטיר־מ מסטן!" — אלס נון דער ערצעהער מיט דעס יונגען פ־יינצען אאר דעס עס־טען וואכ־פאבטען אאבסטיר־מט, בליעב דיעזער אונ־בעווגעלך אינד „אלטשטיר־מ" דאס נעווארד נכט! דאס אנרעטט דען יונגען פ־יינצען זעהר, אללין עי־ר שוויג. אללין איך דער צוויטע, דריטטע, ווערט דען וואכ־פאבטען אאלטשטיר־מ נכט. דאנזאלבע נעשאה, אלס דער ערצעהער דער יונגען פ־יינצען בייא דען פערשידענען וואכ־פאבטען פאר־אבער אין דאס אלטע־ליכע הויז צוריק־פרחט, דער יונגע פ־יינץ אירטעט אבער אללגיך אן דאס צימטער זי־נס פאבטען אונד ריקט דיעזע־נס: „זיא מטסען אללע וואכ־פאבטען דורכפ־טשען! לאבסטן! זיא האבען מיך בעלוידיגט, דא זיא בייא מיינגס פאר־אי־נדר בעגרעבען נכט אאלטשטיר־מ וואלטסטן! — דא אאנטע דער קראנפ־פרינץ ערנסט: „דאס, מיין קינד, קאנן איך נכט טהון. דיא וואכ־פאבטען מטהאטען נור דאס, וזאס רעכט וואר. דזא דזיפטסט זיא, דאס דיזעזע אאלדאבען זזיט! וזיא אללטע איך אבער פאאן דערזעהן פערלאנגען, דאס דיא פאר־אינגען אונד־ריינגען, אינגעוואהענען פ־יינצען „אאלטשטיר־מ" אללזן: דאס בעדאכט נכט!" . . דזיעזע וואר־טע מאבטטען אויף דען יונגען פ־יינצען אינגען אאלבטען אין־דרוק, דאס בע גונטעדאכט נליך נאך דעס אייפטשטהען דאר־דזיגגס. דאס אזזס פאר אל־לעס דאס עגזיטס. „ריין נעוואטשען! ווערדע, דא איך שטטשעיגער פ־יינץ! עולבסטס פאאן דען אאלטאטען מטאבטטען ווירד־! — אללזנאאלדס אזזס דזיעזע ע־ערזעהונגס־מעטהאדע דעס דזיטטשען קראנפ־פרינצען אינע בעזוואונדערונגס־ווירדיגע, פאאן דער ווזר אללע לע־רגען קאנגען!

אום בע־ריכטען ווירד נעמאלדעט: דער קראנפ־פרינץ לעגטע זעהר נראבעס בעווטסה אויף דיא ערצעהונגס זיינער קינדער. פאאן דעם נרונדואטצע דורכדרונגען, דאס מאן בייא קינדערן אין בעזטאנד צו זזלשטן דאס נעווישטע צייגל עررייכט, אם זזמ דער דורך קולונהייט צו ווערקען. נינטסט קאם דער אלטע ערצעהער דעס פ־אהרינגען פ־יינצען קראנפ־פ־יינצען אינד פ־הרטע קלאנג דאדבער, דאסס דאס יונגע קינד דעס אבגעגעבען זיך דאס נעווכט נכט וואשען לאסס! דער קראנפ־פרינץ ערוויזדערטע לא־בעלנד: „לאססט־דן אונגעוואשען! דאס נעווארד נכט! דאס דיא מלוכא־יישען וואכטען בייס פאפ־אבערע־הען מיט דעס קלייגסטען קינדע דער קאיזערליכען פאמיליע „אלטשטיר־מ מסטן!" — אלס נון דער ערצעהער מיט דעס יונגען פ־יינצען אאר דעס עס־טען וואכ־פאבטען אאבסטיר־מט, בליעב דיעזער אונ־בעווגעלך אינד „אלטשטיר־מ" דאס נעווארד נכט! דאס אנרעטט דען יונגען פ־יינצען זעהר, אללין עי־ר שוויג. אללין איך דער צוויטע, דריטטע, ווערט דען וואכ־פאבטען אאלטשטיר־מ נכט. דאנזאלבע נעשאה, אלס דער ערצעהער דער יונגען פ־יינצען בייא דען פערשידענען וואכ־פאבטען פאר־אבער אין דאס אלטע־ליכע הויז צוריק־פרחט, דער יונגע פ־יינץ אירטעט אבער אללגיך אן דאס צימטער זי־נס פאבטען אונד ריקט דיעזע־נס: „זיא מטסען אללע וואכ־פאבטען דורכפ־טשען! לאבסטן! זיא האבען מיך בעלוידיגט, דא זיא בייא מיינגס פאר־אי־נדר בעגרעבען נכט אאלטשטיר־מ וואלטסטן! — דא אאנטע דער קראנפ־פרינץ ערנסט: „דאס, מיין קינד, קאנן איך נכט טהון. דיא וואכ־פאבטען מטהאטען נור דאס, וזאס רעכט וואר. דזא דזיפטסט זיא, דאס דיזעזע אאלדאבען זזיט! וזיא אללטע איך ריין דזיעזע אאלדאבען פאאן דערזעהן, דאס דא פאר־אינגען אונד־ריינגען, אינגעוואהענען פ־יינצען „אאלטשטיר־מ" אללזן: דאס בעדאכט נכט!" . . דזיעזע וואר־טע מאבטטען אויף דען יונגען פ־יינצען אינגען אאלבטען אין־דרוק, דאס בע גונטעדאכט נליך נאך דעס אייפטשטהען דאר־דזיגגס. דאס אזזס פאר אל־לעס דאס עגזיטס. „ריין נעוואטשען! ווערדע, דא איך שטטשעיגער פ־יינץ! עולבסטס פאאן דען אאלטאטען מטאבטטען ווירד־! — אללזנאאלדס אזזס דזיעזע ע־ערזעהונגס־מעטהאדע דעס דזיטטשען קראנפ־פרינצען אינע בעזוואונדערונגס־ווירדיגע, פאאן דער ווזר אללע לע־רגען קאנגען!

לעהרשען. אך האבטע מיך אאלה־נור מיינעס ערסטען שקלא־ווייי־זאהרס מיט דער טרקשיגן שפאנטע צעטעלל פיר־מטיגס נעמאכט. ווזר שטיטטסט פיעל אויגר אינער רעליגיאס־זאכען, ווייזזאהל אך אפן קינדעס־בייגען אן דער אאלאלאיגע נינטס נאכסט נעפאהנן אינער מיינער בעקקהרדע וזאר אין פיינער קאפפ: אך אונטפ־הילט מיך מיט אזזס פ־יינסטען. דא אללע מיהע אבער פערגעבענס וזאר, מיר נעשאאפן אן „בעשיידנר". „אפשיין" אונד „וזאיזענגן" ביזאונדערגנן, פערלעיס אויך ע מיך, וזזא אאן דיא אנדערען פ־יהיר נעטהאן האטטען, אונד נאכסט „הארץ, פ־יהיר, דזא שטטטטסט נטיר מעהר וזזעגנן נאכסט אונד עזזזאהטונג אפן דער עזזנרכיזם. זאנדערן וזזע־ נען קאלק אונד שטיין דער קרכיגן. ווענן דזיין אונד אפאטנס אונד דזענלליכען! . . . . אך הזעלט דזיך פיר ווזיזזיגר. דזעליגיאזער אונד בעשטאנדזיגע, דזא אזזס בזזזס! אונד אזזס, דאס דזאכטסט דזענגן, דער שאפפער אונד אפאטער דזאס אזזיגזזזר־ טזזס, דזיקטס נכט אזזס דזיא פ־יגזאן. ער דערעט מזזס אזזס הערצזזיג דזיעזע נעשאפפן אזזס! אונד אין וזזלכער שאפפע אזזס הערצזזיג אזזס אפאדס, אם אזזס „מזזרבאן" אדער „הזזס", אם אדר אדער „מטשעזע" אדער „קרכזע" זזדזא דזיעזע אפר אזזס דזאס אפאר דזיעזע אזזיגן!" . .

דזיעזע שאנגען וזאר־אזזע דראנגען מיר אין עגזאכסזס אונד נעמטטס. ווענן אך אבער אין דעלענא, ווענן אך דזיך, ווענן אך אין מיינען אלטען וזאהלבאטאר, דזן מאראשאלל אזזס בעללקגאנדס, דאסס, שאריבטס דזיעזע אזזס אין אזזיגזזס אפר אזזיך נעגען דזן טזזר־

* „נייע יידישע עפעסטער צייטונג"

* (איינע זאציאליסטען־רעוואל לוציאן) איזט אאר־עגסטערן אין לאנדאן אויסגע־בראכען, דיא אויך עגסטערן נאך נכט נאכזן אונ־טערדריקט וואר. עס וואורדען צאהלרייכע געשאפטע נעיעדערגעבען, אויסגערוטען אונד אויסגעבלעזערט.

* (איבער דאס לייכענבעגאנ־נס קאללין) מעלדען דיא וויעגער בלאט־טער: אויסער דען מטגלדערדען דען פאאשאנדדע דער וויינגער אויראלטשטען נעמיינדע, ערשטענגען מטערדע מטגלדערדע דער הערדען־הויזעס, וואר־נונגער אויך באראן קאנגסווארטער: פערנער דער פ־אזזידענט דעס רייכס־אאהטעס עבפסט צאהלרייכען אבגעדרעגעטען, דיא אאר־טהען אזזיזר. דער אויגאבט אללע־זאכ־ען וואורדע אין אין־אאבטס אין דען דעפ־אבלד־גע־אאהרען, וזא דר־יעללינגע דעס בעבען־אינגען זזכ־יך וזרדעטעגע. דיא וזטטוזזע דעס פערבלדערטען עדהעלט אין אאמטס־ליכען מיטטעגס אונד אדדערען האבגעשעללטען פערזאלטסקיטען קאנדאלענצ־(פ־אאס). צו־שי־פטען.

* (בית אברהם.) אונטער דיעזעס טי־טעל בעאבזכטיגט הרבני המופלג, החכם השלם וכ"ו מיה אברהם ראפאפארט נ"י מקק באר־סעלדר ע"ה. אין זעהר וועכטאללעס „סב־" צו פ־אאפגעגלסיכן. דיעזעס „סב־" וועלכעס מיט זעהר־וואהרסן „הכסמות" מאאזנ ונדולי. דורכנ נ"י פערזעהנען, איזט וזרקליך מלא יראת ה', חכמה ודעת אל כל נדותיו. דא אזט דאס אאמזסקריפט (כתב יד) פאר־געלעגען, איבערצוגעבן ווער אונס איך פ־עזאנ־לוך פאאן דער אונגעוואהנליכען וויכטיגקייט אונד דער לאבענסזיטטען מעגרעניץ דיעזעס, נאך יעדער ריכטונג הין טרעפלליכן ווערקס. דער ווידרזעץ פערפאססער בעקונדעט אינע אונגעוואהר־ליכע בעלעזונגסריכטע נכט בלאס אויך דעם בעבעטע דעס תלמוד אונד דעס אללגעמיינען אבבזגיטען שי־פטסבוהנס, זאנדערן אויך אין דעם פערלד דער „חכמת ישראל" בבלל אונד דער יידישען לטטעראטור אין אינסבזאנדערהייט, אין דיעזען ווערקע ווערדן דיא דען בעסטען קוועללען נאכגעווייזען, דאס דעס יודען וואהדל דיא „ליעבע צום פאטערלאנד", אלס אויך דיא „ליעבע צו דיינען בעבען־מענשען, אדגע קאנ־פעסיאנעללען אינטערעסיר־טען, זיא זי אלס רעלי־גיאזזס נעבאבע איינגעשאפ־פט וואורדע! גלייכצייטיג דערזעלבע דער פאפ־אאסטס אללע אנגרייפפע דער אונס־בעגיטטען אויף דען „תלמוד" אונד דאס יידישע שרייבטהום מיט פערלער בעשיק־לייכטען אונד נאכאסס שארפזנזע, דאס ערשיינען דיעזעס ווערקס קאנן דאהער אלס „קדוש השם" בעטראכטעט ווערדען, דא דער פערדיענסטאללע

עמטהאלט אין אבאצצ'יא (בייא פ'אומע) צו נעהמען אונד דיר ערער אישטערנענדיגן ארבייט צו מאכלטען. ווא וועגן הערר פאן מאט. לעקאוויטש אבער דיזעזן ראשה בעפאלגט, נעדוט אים בעפעהל דאריזס דיר פאר. דאס ס'ראן נעפעטרן דער לעטצטען דזשטצו דער „לאנדעס. אישטאבעללונגס-קאמיסיאנען פאר לענטע! — זייגע מאיסטאס דער קאנז לעיס דזוך דזיר אין מיסטער אים זייגע פערזאן, באראן בעלא אר'צ, בעריטס צווייטאל אלעלערא. פיש ערקונדיגונגן אבער דאס בעפעהלן דעס שטאאטס-סעקרעטאר אינדאלף, דער ערסט אין פ'ריה-יאהרע איינען אולזוב צו נעהמען נע. דענקט, אים זוך דר'אה דזיר אן בזיכ בזוא. בען נאך אבאצצ'יא צו בענעבען, ווא ווד מיט בעדזיעדן פערזענהמען, איט שטאאטס-סעקרע. טאר מאטלעקאוויטש איך הייטע נאך אינזוארדן, זא דאס פון דער זשצזע דעס „שאלקס. ווד'רטהשאפטלינגן אישטסטס." דזא מטשאנס שטאאטס, נכס בייז אהנען קאנטע! (אום דזע. זען מאנן איט פון צעוויס שארף, דא ער דער פ'יי. סנגטע אונד שטעטסטע אבר'טשער אים נאנצען מיסטעריאס איט! דער מאנן האט בכען דזוך זייגן אבע-איפער אים ארבייטען זייגע נעזונדהייט לידער נ'יילדיך צערשטאר!)

* (אנטבעטשיטשע שרייבשטעל. ע'ר) אונשער דעם שטעל „אי'ראא.קלוב" אזוס אין דער דזייטששאבס אין דר'פשטעללונג-פר. אין אים נעשטטדען, אין דרססדן פ'אראאס דער פיגקט אי'פגעמאכט אים אים ווי דר'יי שרייב. שטעללער קינע מטאלדערד זין דר'פען, אונדעס. סען האט דזיזער פערא'ין בעריטס דערבע.אר. אינד דר'אהלטען, דר האט נעמיר בעדר'מטעד מאנגער. ווא וואר'נאי אינד אימרע, צו ערענגנונג מט בעטשטאנד צוריקרוזיגן, וועלכע ערא'דזזע נעדזיגט אין שטרייקוזיגן. דא קינעס פערא'ינע אנגעדאכטן מאנען, דער זיך דזוך דזיגן אנס.סטעטשטאן פאראבטר אים פאר. הזיגן דזלבסט בעשאנדעט האט!

* (איינע גלאנצענדע נעזונדהיט אונס.) ווא ווד בעריטס בם אינדע אנגעקריגט, האט אטטא הערמאן, דזוך דעס. סען איס פאלדע דער יידיש עפטטעל-שול-פ'אפעס. מאר, דער אזוס קרעטער, דזר בעלריגט פ'הרטט, דזמטערבען אין אפפענטליכער זזצונג נאך נאנצענדע נעזונדהאוזגן בעלריטטסט, אינדעס ער ערקראנט, שלעכט אטטרעכטסט נעזונדזע צו זין, ווקפארט בר אללע איס פאללע. דאר אויף הערן קרעלער זך בעצאנגען, הזעטט פ'יר.

פאַלליעטאָן.

ר' שלמה נאַדי-אידא.

— איין יידישער הערר אויס דער נעשיכטע אונגארנס. —

(31.טן פאַר'שטעענונג.)

„ווי וואַללען ניכט קלאַנען. (זאַנטש דער פאַשא ווי. טער) זיא נעראַדס אונס נאָך אַן. אַז מאַלאַסטש אונזערס הילדענן אונד אַנדערע אין אַבגן. אונדען ווד נור דיא צימטער, דענן ווד לעבען אַרט!

„אַבער דזא לעבטס נאָך אויף ערדען? (דיעס אַלד. ווערט, אונד בעראַטטעטש זיינען קונדן, אַנדזס ער איינען שרייטש צוריקדאַס) דזא אין מולדלאַנדן? דזא בזיס דזיזלדך דער פ'ארטסבאַרען אבדז אַשאַטן! ווא אויס דאַס? אויך וואַללטש שוואַרען, מיינע אויגען אונד אַהרען וואַרען לייגטר...."

„פ'יהשטיקען ווי מיס אייגאַנדער, אַליוועד?" — זאַגטש קונדן, אונד פ'ירדטש זיינען אויסטשנען זיינערד-פ'ייער אין אין פ'אַרטשאַללעס נעבענן-צימטער. אויף זיינען ווינד ווארד אין אַרטיגען אַנד-זינן-עסטן אין אַרטיגען.

— — —

זאַגאַלד דיא דזענער פערשוואַרטן אונד דיא פ'יינדע אַללין וואַרען, לאַוטשע קונדן דעס פ'יינדע דאַס אַהזולד. —

„אַך קאַנטש מיר'ס וואַהל דענקען (זאַגטש קונדן). דאַס מאַן מיר צו דזן מאַרשען עטגען וווּרדע, ווייל בייא סט, נאַטטהאַרד קינדע. גלוידע אויך, אַאַן אַבטר שטייצע. אַלענדיגע אין אַזיטקעגלעגען אויס! אויך אַבטר שטייצע. אייגער דער לעטצטען אין מיינע פערשטאַנדיגע פערדע;

דזיזע מאַנען אין אַבאַצצ'יא (בייא פ'אומע) צו נעהמען אונד דזר ערער אישטערנענדיגן ארבייט אַן. אַנד'מטהאַלטען. ווא וועגן הערר פאַן מאַט. לעקאַוויטש אבער דזיזזען ראשה בעפאַלגט, נעדוט אים בעפעהל דאריזס דיר פאַר. דאַס ס'ראַן נעפעטרן דער לעטצטען דזשטצו דער „לאַנדעס. אישטאַבעללונגס-קאַמיסיאַנען פאַר לענטע! — זייגע מאַיסטאַס דער קאַנז לעיס דזוך דזיזן מיסטער אים זייגע פערזאַן, באַראַן בעלא אַרצ'. בעריטס צווייטאַל אַלעלערא. פיש ערקונדיגונגען אבער דאַס בעפעהלן דעס שטאאטס-סעקרעטאַרס אינדאַלף, דער ערסט אין פ'ריה-יאַהרע איינען אולזוב צו נעהמען נע. דענקט, אים זוך דר'אַה דזיזר אין בזיכ בזוא. בען נאַך אבאַצצ'יא צו בענעבען, ווא ווד מיט בעדזיעדן פערזענהמען, איט שטאאטס-סעקרע. טאַר מאַטלעקאַוויטש איך הייטע נאַך אינזוארד, זא דאַס בעדר דער זשצזע דעס „שאַלקס. ווד'רטהשאַפטלינגן אישטסטס." דזא מטשאַנס שטאאטס, נכס בייז אהנען קאַנטע! (אום דזע. זען מאַנן איט פון צעוויס שארף, דא ער דער פ'יי. סנגטע אונד שטעטסטע אבר'טשער אים נאַנצען מיסטעריאַס איט! דער מאַנן האט בכען דזוך זייגן אבע-איפער אים ארבייטען זייגע נעזונדהייט לידער נ'יילדיך צערשטאַר!)

* (אַנטבעטשיטשע שרייבשטעל. ע'ר) אונשער דעם שטעל „אי'ראַא.קלוב" אזוס אין דער דזייטששאַבס אין דר'פשטעללונג-פר. אין אים נעשטטדען, אין דרססדן פ'אַראַס דער פיגקט אי'פגעמאַכט אים אים ווי דר'יי שרייב. שטעללער קינע מטאַלדערד זין דר'פען, אונדעס. סען האט דזיזער פערא'ין בעריטס דערבע.אר. אינד דר'אַהלטען, דר האט נעמיר בעדר'מטעד מאַנגער. ווא וואַר'נאַי אינד אימרע, צו ערענגנונג מט בעטשטאַנד צוריקדזיגן, וועלכע ערא'דזזע נעדזיגט אין שטרייקוזיגן. דא קינעס פערא'ינע אנגעדאַכטן מאַנען, דער זיך דזוך דזיגן אנס.סטעטשטאַן פאַראבטר אים פאַר. הזיגן דזלבסט בעשאַנדעט האט!

* (איינע גלאַנצענדע נעזונדהיט אונס.) ווא ווד בעריטס בם אינדע אנגעקריגט, האט אטטא הערמאַן, דזוך דעס. סען איס פאַללע דער יידיש עפטטעל-שול-פ'אַפעס. מאַר, דער אזוס קרעטער, דזר בעלריגט פ'הרטט, דזמטערבען אין אפפענטליכער זזצונג נאַך נאַנצענדע נעזונדהאוזגן בעלריטטסט, אינדעס ער ערקראַנט, שלעכט אטטרעכטסט נעזונדזע צו זין, ווקפארט בר אללע איס פאַללע. דאר אויף הערן קרעלער זך בעצאַנגען, הזעטט פ'יר.

פאַלליעטאָן.

ר' שלמה נאַדי-אידא.

— איין יידישער הערר אויס דער נעשיכטע אונגארנס. —

(31.טן פאַר'שטעענונג.)

„ווי וואַללען ניכט קלאַנען. (זאַנטש דער פאַשא ווי. טער) זיא נעראַדס אונס נאַך אַן. אַז מאַלאַסטש אונזערס הילדענן אונד אַנדערע אין אַבגן. אונדען ווד נור דיא צימטער, דענן ווד לעבען אַרט!

„אַבער דזא לעבטס נאַך אויף ערדען? (דיעס אַלד. ווערט, אונד בעראַטטעטש זיינען קונדן, אַנדזס ער איינען שרייטש צוריקדאַס) דזא אין מולדלאַנדן? דזא בזיס דזיזלדך דער פ'ארטסבאַרען אבדז אַשאַטן! ווא אויס דאַס? אויך וואַללטש שוואַרען, מיינע אויגען אונד אַהרען וואַרען לייגטר...."

„פ'יהשטיקען ווי מיס אייגאַנדער, אַליוועד?" — זאַגטש קונדן, אונד פ'ירדטש זיינען אויסטשנען זיינערד-פ'ייער אין אין פ'אַרטשאַללעס נעבענן-צימטער. אויף זיינען ווינד ווארד אין אַרטיגען אַנד-זינן-עסטן אין אַרטיגען.

— — —

זאַגאַלד דיא דזענער פערשוואַרטן אונד דיא פ'יינדע אַללין וואַרען, לאַוטשע קונדן דעס פ'יינדע דאַס אַהזולד. —

„אַך קאַנטש מיר'ס וואַהל דענקען (זאַגטש קונדן). דאַס מאַן מיר צו דזן מאַרשען עטגען וווּרדע, ווייל בייא סט, נאַטטהאַרד קינדע. גלוידע אויך, אַאַן אַבטר שטייצע. אַלענדיגע אין אַזיטקעגלעגען אויס! אויך אַבטר שטייצע. אייגער דער לעטצטען אין מיינע פערשטאַנדיגע פערדע;

דזיזע מאַנען אין אַבאַצצ'יא (בייא פ'אומע) צו נעהמען אונד דזר ערער אישטערנענדיגן ארבייט אַן. אַנד'מטהאַלטען. ווא וועגן הערר פאַן מאַט. לעקאַוויטש אבער דזיזזען ראשה בעפאַלגט, נעדוט אים בעפעהל דאריזס דיר פאַר. דאַס ס'ראַן נעפעטרן דער לעטצטען דזשטצו דער „לאַנדעס. אישטאַבעללונגס-קאַמיסיאַנען פאַר לענטע! — זייגע מאַיסטאַס דער קאַנז לעיס דזוך דזיזן מיסטער אים זייגע פערזאַן, באַראַן בעלא אַרצ'. בעריטס צווייטאַל אַלעלערא. פיש ערקונדיגונגען אבער דאַס בעפעהלן דעס שטאאטס-סעקרעטאַרס אינדאַלף, דער ערסט אין פ'ריה-יאַהרע איינען אולזוב צו נעהמען נע. דענקט, אים זוך דר'אַה דזיזר אין בזיכ בזוא. בען נאַך אבאַצצ'יא צו בענעבען, ווא ווד מיט בעדזיעדן פערזענהמען, איט שטאאטס-סעקרע. טאַר מאַטלעקאַוויטש איך הייטע נאַך אינזוארד, זא דאַס בעדר דער זשצזע דעס „שאַלקס. ווד'רטהשאַפטלינגן אישטסטס." דזא מטשאַנס שטאאטס, נכס בייז אהנען קאַנטע! (אום דזע. זען מאַנן איט פון צעוויס שארף, דא ער דער פ'יי. סנגטע אונד שטעטסטע אבר'טשער אים נאַנצען מיסטעריאַס איט! דער מאַנן האט בכען דזוך זייגן אבע-איפער אים ארבייטען זייגע נעזונדהייט לידער נ'יילדיך צערשטאַר!)

* (אַנטבעטשיטשע שרייבשטעל. ע'ר) אונשער דעם שטעל „אי'ראַא.קלוב" אזוס אין דער דזייטששאַבס אין דר'פשטעללונג-פר. אין אים נעשטטדען, אין דרססדן פ'אַראַס דער פיגקט אי'פגעמאַכט אים אים ווי דר'יי שרייב. שטעללער קינע מטאַלדערד זין דר'פען, אונדעס. סען האט דזיזער פערא'ין בעריטס דערבע.אר. אינד דר'אַהלטען, דר האט נעמיר בעדר'מטעד מאַנגער. ווא וואַר'נאַי אינד אימרע, צו ערענגנונג מט בעטשטאַנד צוריקדזיגן, וועלכע ערא'דזזע נעדזיגט אין שטרייקוזיגן. דא קינעס פערא'ינע אנגעדאַכטן מאַנען, דער זיך דזוך דזיגן אנס.סטעטשטאַן פאַראבטר אים פאַר. הזיגן דזלבסט בעשאַנדעט האט!

* (איינע גלאַנצענדע נעזונדהיט אונס.) ווא ווד בעריטס בם אינדע אנגעקריגט, האט אטטא הערמאַן, דזוך דעס. סען איס פאַללע דער יידיש עפטטעל-שול-פ'אַפעס. מאַר, דער אזוס קרעטער, דזר בעלריגט פ'הרטט, דזמטערבען אין אפפענטליכער זזצונג נאַך נאַנצענדע נעזונדהאוזגן בעלריטטסט, אינדעס ער ערקראַנט, שלעכט אטטרעכטסט נעזונדזע צו זין, ווקפארט בר אללע איס פאַללע. דאר אויף הערן קרעלער זך בעצאַנגען, הזעטט פ'יר.